

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету

Калинич І.В./
«31» серпня 2020 року

СИЛАБУС ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОНСТРУКТИВНА ГЕОГРАФІЯ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 “Природничі науки”
Спеціальність	106 “Географія ”
За освітньою програмою	Географія

Ужгород – 2020

Назва курсу	Конструктивна географія
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 «Природничі науки» 106 «Географія»
Викладачі курсу	Бобок І.С.
Профайл викладачів	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/user/profile.php?id=232
E-mail	iryana.bobok@uzhnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/user/view.php?id=232&course=1024
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	4 кредити / 120 годин
Обсяг курсу	Денна форма навчання: 56 год. аудиторних, 30 год. лекцій, 26 год. практичних, 64 год. СРС; Заочна форма навчання: 18 год. аудиторних, 14 год. лекцій, 4 год. практичних, 102 год. СРС
Формат курсу	Очний, комбінований
Анотація до курсу	Дисципліна «Конструктивна географія» є однією із базових прикладних дисциплін, яка створює можливість використання галузевих географічних знань при вирішенні практичних проблемних завдань з залученням оціночних, прогнозних, проектних, оптимізаційних методик. Для студентів природничо-географічних та суміжних спеціальностей, зокрема спеціальності 106 «Географія».
Ключові слова	Конструктивна географія, географічний конструкт, територіальне планування проектування, геотехсистема.
Мета та цілі курсу	<i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни « <i>Конструктивна географія</i> » є формування уявлення про систему управління використання природних ресурсів та керування природоохоронною діяльністю (ПОД) на різних рівнях (міжнародному, загальнодержавному, місцевому) як основи стійкого розвитку території. Вирішувати проблеми раціонального перетворення і розвитку природних, і господарських комплексів, розміщення населення тощо. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	<p>ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.</p> <p>ФК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p> <p>ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p>		
<p>Пререквізити курсу</p>	<p>ОК 2.2 Загальне землезнавство</p> <p>ОК 2.14 Основи екології</p> <p>О.К 2.4 Геологія загальна та історична</p> <p>ОК 2.5 Метеорологія та кліматологія</p> <p>ОК 2.6 Загальна гідрологія</p> <p>ОК 2.8 Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів</p> <p>ОК 2.9 Геоморфологія та палеогеографія плейстоцену</p> <p>ОК 2.11 Ландшафтознавство з основами ландшафтної екології</p> <p>ОК 2.17 Регіональна економічна і соціальна географія</p>		
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Знати об'єкт, предмет, цілі та завдання конструктивної географії; основні поняття і терміни конструктивної географії. Знати сутнісні аспекти концепцій конструктивної географії</p>	<p>ПРН 1</p>	
	<p>Знати параметри, властивості та ознаки в організації географічних систем; основні закономірності просторово-часової організації природних територіальних систем (геосистем) різних рангів як базису конструктивної географії; властивості, функції та структуру географічного конструкту</p>	<p>ПРН 3</p>	
	<p>Використовувати теоретичні положення конструктивної географії в конкретнонаукових дослідженнях; використовувати конструктивний метод в системі землезнавчих наук; характеризувати властивості, функції і структуру географічного конструкту; обґрунтовувати застосування теоретичних знань до різноманітних природногосподарських проектів та природоохоронних планів; оцінювати стан системи і системного підходу в географії; характеризувати загальні положення щодо моделей і моделювання в конструктивній географії; обґрунтовувати географічні конструкти прогнозованих ситуацій; оцінювати фактори організації географічних систем; аналізувати параметри, властивості, ознаки та категорії конструктивної географії; обґрунтовувати концепції конструктивної географії. Добір і застосування відповідних адміністративних, економічних і правових</p>	<p>ПРН 5</p>	

	методів керування геотехсистемами різних рівнів; застосування екологічних нормативів для регламентування різних видів природокористування				
	Використовувати теоретичні положення конструктивної географії в конкретнонаукових дослідженнях із застосуванням геоінформаційних технологій		ПРН 6		
	Знати властивості, функції та структуру географічного конструктору; особливості внутрішнього та зовнішнього стану географічних систем; сутність антропогенно-модифікованих і антропогенних територіальних утворень; основні ознаки системних географічних конструкцій		ПРН 7		
	Обґрунтовувати застосування теоретичних знань до різноманітних природногосподарських проектів та природоохоронних планів; оцінювати стан системи і системного підходу в географії; характеризувати загальні положення щодо моделей і моделювання в конструктивній географії; обґрунтовувати географічні конструкції прогнозованих ситуацій; - оцінювати фактори організації географічних систем; аналізувати параметри, властивості, ознаки та категорії конструктивної географії		ПРН 8		
	Добирати й застосовувати відповідні адміністративні, економічні і правові методи керування ПТГС на різних рівнях; застосування екологічних нормативів для регламентування різних видів природокористування; роботи з екологічними документами (законами, розпорядженнями, інструктивними листами й т.п.), а також їх аналізу й використання в керуванні й регламентації ПТГС.		ПРН 13		
Навчальні техніки та методи, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Традиційні лекційно-семінарські заняття з поєднанням інтерактивних форм (за можливості): групове обговорення, моделювання наукових проблем та їх розв'язання, мозковий штурм, демонстрація відеоматеріалів професійного спрямування				
Необхідне обладнання	Інтерактивна дошка, проектор, комп'ютер, навчально-методичні комплекси				
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
	Практичні (семінарські) заняття	5	35	4	28
	Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні / Письмове тестування при тематичному оцінюванні	2	20	2	20
	Презентація	1	10	1	10
	Виступ з доповіддю	1	5	2	7
	Модульна контрольна робота	1	30	1	30
	Разом		100		100

<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Модульна контрольна робота складається з 30 тестових завдань. Кожне завдання оцінюється в 1 бал, відповідно, - студент отримує сумарну кількість балів за вірні відповіді. До написання модульної контрольної роботи немає обмежень щодо допуску. Перескладання модульної контрольної роботи здійснюється одноразово, але не пізніше дати написання наступної модульної контрольної роботи.</p> <p>Підсумковий контроль для студентів, які набрали більше 60 балів – це остаточна оцінка, яка складається з усіх балів, отриманих під час поточного й модульного видів контролю. Для студентів, які набрали менше 60 балів (але не менше 35) за цими видами контролю передбачається додаткове, – усне – опитування за переліком запитань або тестування.</p>
<p>Зміст курсу</p>	<p>Лекції:</p> <p>Тема 1. Історія виникнення і становлення конструктивної географії. Тема 2. Конструктивна географія в системі географічних дисциплін. Тема 3. Сучасні дослідження в сфері конструктивної географії. Тема 4. Конструктивно-географічні основи територіальної організації господарства. Тема 5. Етапи географічного конструювання природно-антропогенних ландшафтів. Тема 6. Конструктивно-географічні основи раціонального розміщення промислових виробництв. Тема 7. Конструктивно-географічні основи транспортного природокористування. Тема 8. Конструктивно-географічні основи раціоналізації аграрного та водокористування Тема 9. Характеристика природно-технічних геосистем сільськогосподарського призначення. Тема 10. Специфіка водогосподарських природно-технічних геосистем. Тема 11. Конструктивно-географічні дослідження лісгосподарського, рекреаційного і природоохоронного природокористування. Тема 12. Територіальні рекреаційні системи. Тема 13. Конструкти антропогенно-модифікованих і антропогенних географічних систем. Тема 14. Теоретичні основи географічного прогнозування. Тема 15. Конструктивно-географічний аналіз сучасного природокористування.</p> <p>Практичні:</p> <p>Тема 1. Конструктивна географія: сутність, розвиток, зв'язок з іншими науками. Тема 2. Конструктивно-географічні дослідження для потреб геопланування Тема 3. Конструктивно-географічні дослідження для потреб водного господарства Тема 4. Конструктивно-географічні дослідження для потреб раціонального землекористування Тема 5. Роль конструктивно-географічних досліджень у вирішенні завдань прикладної екології Тема 6. Конструктивно-географічні дослідження при проектуванні міст Тема 7. Конструктивно-географічні дослідження для потреб природно-заповідної справи Тема 8. Геоекологічні принципи конструктивно-географічного природокористування</p>

	Тема 9. Прогнозування природно-антропогенних географічних конструктів.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Богорад Д.И. Конструктивная география района. Основы районной планировки / Д.И. Богорад. – М.:Мысль,1965. – 407 с.</p> <p>2. Петлін В.М. Конструктивна географія / В.Петлін. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2010. – 544 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <p>1. Білоконь Ю.М. Регіональне планування: теорія і практика / Ю.М. Білоконь – К.: Логос, 2003.</p> <p>2. Білоконь Ю.М. Сучасні тенденції у розробці генеральних планів великих міст / Ю.М.Білоконь // Досвід та перспективи розвитку міст України. – К.: Діпромісто, 2005. – с. 5–14.</p> <p>3. Бобра Т.В. Ландшафтныя основы территориального планирования:учебное пособие / Т.В. Бобра, А.И. Лычак. – Симферополь: Таврия-Плюс, 2003. - 172 с.</p> <p>4. Гавриленко О.П. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування: навчальний посібник /О.Гавриленко. – К.:Ніка-Центр, 2003. – 332 с.</p>
Інформаційні ресурси	<p>1. Географіка. Географічний портал. Режим доступу: http://geografica.net.ua/publ/galuzi_geografiji/konstruktivna_geografija/konstruktivna_geografija_jak_nauka_jiji_zavdannja_ta_metodi/80-1-0-1045</p> <p>2. Географічний конструкт, як об'єкт дослідження конструктивної географії. Режим доступу: https://studopedia.su/6_45813_geografichniy-konstrukt-yak-obiekt-doslidzhennya-konstruktivnoi-geografii.html</p> <p>3. Еко Тур Інфо науковий журнал. Режим доступу: https://www.info.ecotour.com.ua/ua/golovna/41-tsentr/15-eko-tur-info-naukovij-zhurnal</p>
Питання для підсумкового контролю	<p>1. Натурфілософія. 2. Формування загальної картини світобудови. 3. Наука як система знань. 4. Періодизація історії землезнання. 5. Моделі внутрішньої будови Землі і 6. Формування уявлень про внутрішню будову Землі. 7. . Поняття «географічної оболонки» її формування та особливості. 8. Конструктивна географія в системі географічних дисциплін. 9. Поняття «конструктивної» географії. 10. Поняття «прикладної» географії. 11. Головні особливості конструктивно-географічних досліджень. 12.Природно-господарські територіальні системи. 13.Етапи географічного конструювання природно-антропогенних ландшафтів. 14.Концепція «природа-населення-господарство». 15. Концепція «геосистем». 16.Концепція «геотехсистем». 17.Концепція «впливів-змін-наслідків». 18.Конструкти антропогенно-модифікованих географічних систем. 19.Конструкти антропогенних географічних систем. 20.Конструкт загальної географії. 21. Конструкт регіональної географії. 22.Мета і завдання створення конструктів антропогенної діяльності в природі. 23.Структурно-функціональні конструкти антропогенно-модифікованих географічних систем. 24.Структурно-функціональні конструкти антропогенних географічних систем. 25.Концепції конструктивної географії 26.Теоретичні основи географічного прогнозування. 27. Наукові основи географічного прогнозування. 28. Мета, об'єкт географічного прогнозу. 29.Головні підсистеми географічного прогнозу 30.Методи фізико-географічного прогнозування стану природного середовища. 31.Соціально-економічна інформація, необхідна для прогнозування стану природного середовища. 32.Еколого-географічний аналіз сучасного природокористування . 33.Основні підходи до виявлення сучасного</p>

	природокористування. 34.Еколого-географічна характеристика регіону. 35.Екологічна експертиза та її сутність. 36.Екологічна експертиза та її завдання. 37.Методи конструктивної географії.
--	---